

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Günümüzde, sanayileşme, madencilik, enerji yatırımları ve teknolojinin gelişmesi ile birlikte çevre kirliliği, ekolojik tahribatlar, doğa talanı, hava kirliliği, gürültü, atıklar gibi çevresel sorunlar giderek büyümüş, küresel bir sorun haline gelmiştir. Havanın, toprağın, suyun korunması, çevresel değerlerin hukuki güvence altına alınması için yasalar ve yönetmelikler çıkartılmıştır. 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun amacı, bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin, sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlamaktır. Anayasanın 56 Maddesi de "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir." Diyerek, ekolojik dengenin, doğal çevrenin ve insan sağlığının korunmasını güvence altına almıştır. Türkiye, aynı zamanda doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilir kullanımı konusunda Birleşmiş Milletler Uluslararası Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi; İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi, Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi, ve Ramsar Sözleşmesi gibi uluslararası sözleşmelere de taraf olmuştur. Yasalarla ve yönetmeliklerle korunan bu ilkelere uymayan, rant kaygısı taşıyan, çevreye zarar veren, yaşam alanlarımızı, sağlığımızı ve geleceğimizi tehdit eden her türlü proje kanunlara aykırıdır. Olumsuz çevresel ve sosyal etkileri göz önüne alındığında; projelerin yer aldığı bölgenin halkı, Sivil Toplum Kuruluşları ve çevre hakkı savunucuları; Anayasa'dan ve yasalardan doğan haklarını kullanarak, faaliyetleri nedeniyle çevreye zarar veren şirketlere karşı hukuki olarak mücadele etmek zorunda kalmaktadırlar. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve ekolojik tahribatı önlemek Devletin ve vatandaşların sorumluluğundadır. Kişilerin, bozulmamış, insan sağlığına zarar vermeyen temiz çevrede yaşama hakkı; sağlık hakkı, yaşam hakkı devletin güvence altında aldığı en önemli haklarından biridir. Çevre ve doğanın korunması için verilen mücadele tüm insanlık ve tüm canlılar namına yapılmış bir mücadeledir. Çevre davaları aynı zamanda vatandaşların hak arama yöntemidir ve karar alma sürecine de katılımını sağlamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- İktidarınız döneminde, hangi çevre davalarında, kaç tane Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) iptal davası açılmıştır? Bunların kaç tanesinde mahkeme ÇED iptal kararı vermiştir?
- 2- İktidarınız döneminde, hangi çevre davalarında, kaç tane proje iptal davası açılmıştır ve bunların kaçında mahkeme iptal kararı vermiştir?
- 3- İktidarınız döneminde, hangi çevre davalarında, kaç adet lisans iptal davası açılmıştır ve bunların kaçında mahkeme iptal kararı vermiştir?
- 4- İktidarınız döneminde, çevre konusuna ilişkin kaç dava açılmıştır? Davalar ne şekilde sonuçlanmıştır?
- 5- ÇED Kararı, lisansı, projesi iptal edilen çevre davalarında, mahkeme kararlarının uygulamaya konulması aşamasında Bakanlığınız takipçi olmakta mıdır?
- 6- 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun Çevreye Karşı Suçlar başlıklı 2. Bölümünde yer alan 181-182 ve 183. Maddeleri, çevre kirliliğine neden olduğu tespit edilen gerçek ve tüzel kişilere uygulanacak adli para cezaları ve hapis cezalarını içermektedir. Kaç kişi hakkında, çevre kirliliğine neden olduğu tespit edilerek bu hüküm gereğince kamu davası açılmıştır? Kaç kişi ceza almıştır?